

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حسابداری صنعتی

شاخه: کاردانش

زمینه: خدمات

گروه تحصیلی: مالی و اداری

زیرگروه: امور مالی

رشته‌های مهارتی: حسابداری مالی

کد رایانه‌ای رشته‌های مهارتی: ۶۱۷۲

نام استاندارد مهارتی مبنا: حسابداری صنعتی

کد استاندارد مبنا: ۱۰/۱۲/۲/۳-۱

شماره درس: ۰۵۲۴-۰۵۲۵

عشقی، ابوالقاسم	۶۵۷/۴۲
حسابداری صنعتی، شاخه کاردانش، زمینه خدمات - گروه تحصیلی مالی و اداری / مؤلف	ح ۶۳۴/ع
ابوالقاسم عشقی - تهران، ۱۳۹۵	۱۳۹۵
۲۴۷ ص	
برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش	
وزارت آموزش و پرورش	
۱. حسابداری صنعتی، ب. عشقی، ابوالقاسم. ج. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی	
د. دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش. ه. اداره کل نظارت بر نشر و توزیع	
مواد آموزشی.	

همکاران محترم و دانش‌آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران - صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر تألیف کتاب‌های درسی
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

تصویر: پیام‌نگار (ایمیل) tvoccd@roshd.ir

وب‌سایت: پیام‌نگار (وب‌سایت) www.tvoccd.medu.ir

وب‌سایت: پیام‌نگار (وب‌سایت) www.tvoccd.medu.ir

وب‌سایت: پیام‌نگار (وب‌سایت) www.tvoccd.medu.ir

وزارت آموزش و پرورش سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف : دفتر تألیف کتاب‌های درسی فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب : حسابداری صنعتی - ۶۰۹/۴۷

مؤلف : ابوالقاسم عشقی

اعضای کمیسیون تخصصی : راضیه احسانی، ناهید مؤذن‌زاده و کبری نورشاهی

ویراستار ادبی : پروین ترابی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع : اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران : خیابان ایرانشهر شمالی - ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن : ۹-۸۸۸۳۱۱۶۱، دورنگار : ۸۸۳۰۹۲۶۶، کدپستی : ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت : www.chap.sch.ir

مدیر امور فنی و چاپ : لیدا نیک‌روش

طراح جلد : نسرین اصغری

صفحه‌آرا : سمیه قنبری

حروفچین : کبری اجابتی

مصحح : مؤگان و فایه‌نیا، و جیهه برادران سادات

امور آماده‌سازی خبر : سپیده ملک‌ایزدی

امور فنی رایانه‌ای : احمدرضا امینی، مریم دهقان‌زاده

ناشر : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران : تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (داروپخش)

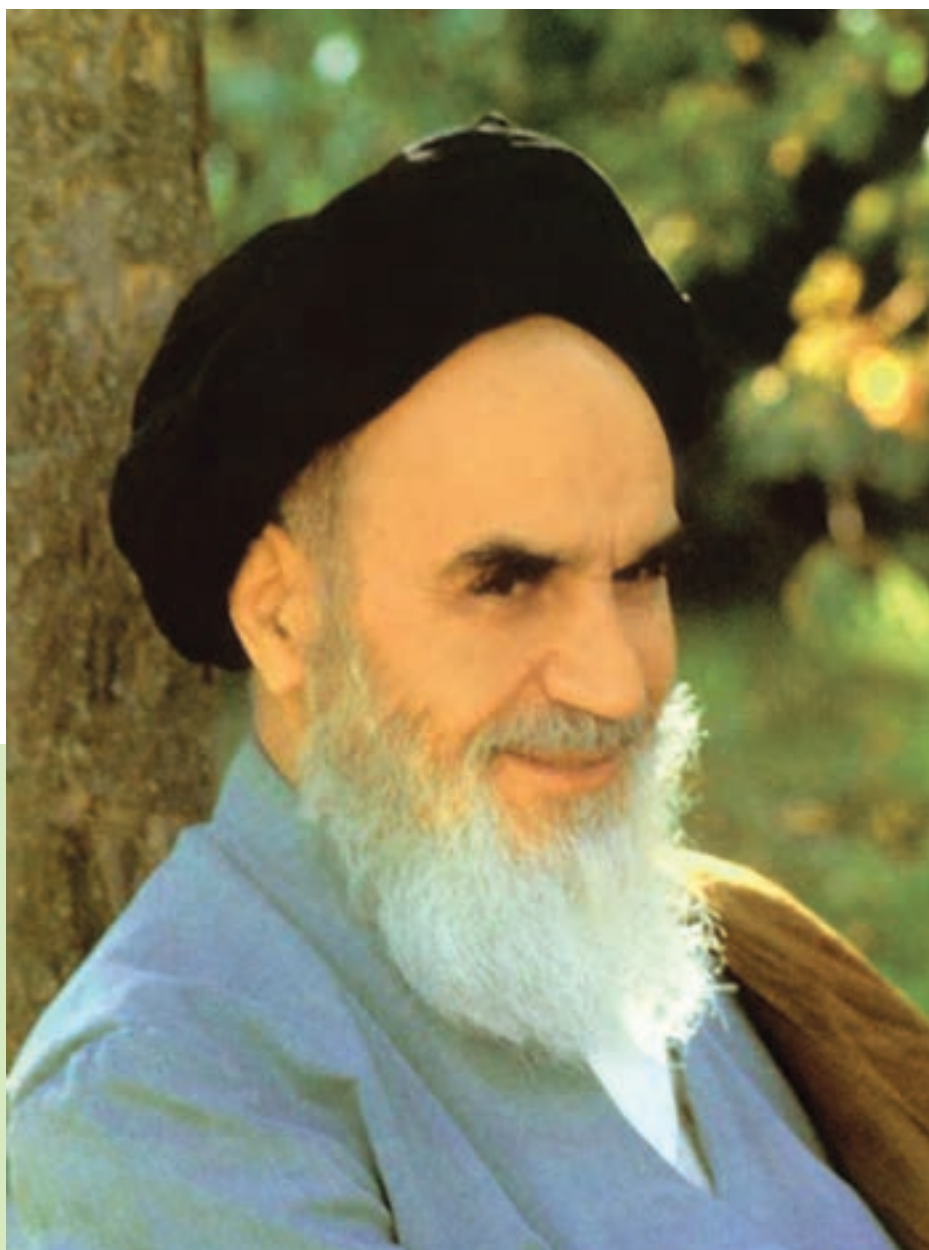
تلفن : ۵-۴۴۹۸۵۱۶۱، دورنگار : ۴۴۹۸۵۱۶۰، صندوق پستی : ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه : شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران «سهامی خاص»

نوبت و سال چاپ : چاپ چهارم ۱۳۹۵

حقی چاپ محفوظ است.

شابک ۹۷۸-۹۶۴-۰۵-۱۹۸۷-۵ ISBN 978-964-05-1987-5

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آیید و احتیاجات کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل نباشید و از اتکای به اجانب پرهیزید.

امام خمینی « قدس سره الشریف »

۳۲	آزمون پایانی فصل ۲		مقدمه
۳۸	فصل ۳	۱	فصل ۱
۳۹	۳- کنترل مواد	۲	۱- شناخت حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۱- ماهیت حساب مواد		۱-۱- آشنایی مقدماتی با مفاهیم حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۲- طبقه بندی مواد	۲	۱-۲- تعریف حسابداری صنعتی
۳۹	۳-۲-۱- مواد مستقیم	۳	۱-۳- اهمیت حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۲-۲- مواد غیر مستقیم	۳	۱-۴- کاربرد حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۳- تهیه و کنترل مواد	۴	۱-۵- اصطلاحات متداول در حسابداری بهای تمام شده
۴۰	۳-۴- مدیریت واحد برای مواد	۴	۱-۵-۱- عوامل بهای تمام شده
۴۰	۳-۵- دوایر کنترل کننده مواد	۴	۱-۵-۲- بهایابی و هزینه‌یابی
۴۱	۳-۵-۱- دایره خرید (دایره تدارکات)	۵	۱-۵-۳- تولید
۴۱	۳-۵-۲- دایره بازرسی و کنترل کیفیت	۵	۱-۵-۴- کالای ساخته شده
۴۱	۳-۵-۳- دایره انبار	۵	۱-۵-۵- کالای در جریان ساخت
۵۴	۳-۵-۴- دایره حسابداری مواد	۶	۱-۶- حساب کالای در جریان ساخت
۶۴	۳-۶- روشهای ارزیابی موجودی مواد	۱۰	آزمون پایانی فصل ۱
	۳-۶-۱- روش اولین صادره از اولین وارده (FIFO)		
۶۴	۳-۶-۲- ارزیابی به روش اولین صادره از آخرین وارده (LIFO)	۱۳	فصل ۲
۶۸	۳-۶-۳- ارزیابی به روش میانگین	۱۴	۲- طبقه‌بندی عوامل هزینه (عوامل بهای تمام شده)
۷۱	آزمون پایانی فصل ۳	۱۴	۲-۱- لزوم طبقه‌بندی هزینه‌ها
۷۴		۱۴	۲-۲- طبقه‌بندی طبیعی هزینه
		۱۴	۲-۳- طبقه‌بندی هزینه‌ها براساس ارتباط آنها با تولید محصول
۸۷	فصل ۴	۱۵	۲-۳-۱- هزینه‌های مستقیم
۸۸	۴- کنترل حقوق و دستمزد	۱۶	۲-۳-۲- هزینه‌های غیرمستقیم تولید
	۴-۱- دوایر و ادارات کنترل کننده حقوق و دستمزد	۱۶	۲-۴- طبقه بندی هزینه ها باتوجه به تغییر حجم تولید
۸۸		۱۷	۲-۴-۱- هزینه های ثابت
۸۹	۴-۱-۱- دایره کارگزینی	۱۸	۲-۴-۲- هزینه های متغیر
۸۹	۴-۱-۲- دایره حضور و غیاب	۱۸	۲-۴-۳- هزینه‌های نیمه متغیر
۸۹	۴-۱-۳- دایره ثبت اوقات کار	۱۹	۲-۵- تهیه و تنظیم گزارش درمؤسسات تولیدی
۹۱	۴-۱-۴- دایره زمان سنجی	۲۰	۲-۵-۱- گزارش‌های درون سازمانی
۹۱	۴-۱-۵- دایره برنامه ریزی تولید	۲۱	۲-۵-۲- گزارش‌های برون سازمانی
۹۱	۴-۱-۶- دایره حسابداری حقوق و دستمزد	۲۶	
۹۱	۴-۱-۷- دایره حسابداری صنعتی (حسابداری بهای تمام شده)		
۹۲	۴-۲- اطلاعات لازم جهت محاسبه حقوق و دستمزد		
۹۲			

۱۳۲	۵-۴- هزینه های واقعی سربار	۹۲	۴-۲-۱- حقوق پایه
	۵-۵- شناسایی و جمع آوری اقلام مربوط	۹۲	۴-۲-۲- ساعت کارعادی
۱۳۳	به هزینه های سربار	۹۳	۴-۲-۳- ساعات کار اضافی
۱۳۳	۵-۶- ارتباط هزینه های سربار با مراکز هزینه	۹۴	۴-۲-۴- نوبت کاری
۱۳۴	۵-۶-۱- مراکز یا دواير توليدي	۹۷	۴-۲-۵- مرخصی استحقاقی
۱۳۴	۵-۶-۲- دواير پشتيباني	۹۲	۴-۲-۶- عیدی و پاداش
۱۳۴	۵-۷- تسهيم هزینه های سربار	۱۰۰	۴-۲-۷- طرحهای تشویقی دستمزد
۱۳۶	۵-۸- تسهيم اوليه	۱۰۵	۴-۲-۸- اوقات تلف شده
۱۴۰	۵-۹- تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۲-۹- کارآموزی
۱۴۱	۵-۱۰- روشهای تسهيم ثانويه	۱۰۷	۴-۳- تنظيم لیست حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۱- تسهيم ثانويه به روش مستقيم	۱۰۹	۴-۴- کسور حقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۲- تسهيم ثانويه به روش يکطرفه	۱۰۹	۴-۴-۱- مالیات برحقوق و دستمزد
۱۴۲	۵-۱۰-۳- تسهيم ثانويه به روش دوطرفه (متقابل)	۱۰۹	۴-۴-۲- حق بیمه های اجتماعی
	۵-۱۱- چرا هزینه های سربار در ابتدای	۱۱۰	۴-۴-۳- حق بیمه بیکاری
۱۴۶	دوره مالی برآورد می شوند	۱۱۰	۴-۴-۴- صندوق اجرا (اجرائیات)
۱۴۶	۵-۱۱-۱- نرخ جذب سربار	۱۱۰	۴-۵- ثبت های حسابداری مربوط
	۵-۱۱-۲- محاسبه نرخ جذب سربار		به حقوق و دستمزد
۱۴۷	بر مبنای ساعت کار مستقيم		۴-۵-۱- ثبت لیست حقوق و دستمزد
۱۴۸	۵-۱۱-۳- محاسبه سربارساخت جذب شده	۱۱۱	در دفتر روزنامه
۱۴۸	۵-۱۲- ثبت هزینه های سربار	۱۱۲	۴-۵-۲- ثبت تسهيم هزینه حقوق و دستمزد
۱۴۹	۵-۱۲-۱- ثبت سربار ساخت جذب شده	۱۱۸	آزمون پایانی فصل ۴
۱۵۰	۵-۱۲-۲- ثبت هزینه های واقعی سربار		
۱۵۲	۵-۱۳- محاسبه کسر یا اضافه سربارجذب شده		
۱۵۵	آزمون پایانی فصل ۵		
۱۶۵	فصل ۶	۱۲۸	فصل ۵
۱۶۶	۶- هزینه یابی سفارشات		۵- کنترل هزینه های سربار
۱۶۶	۶-۱- سیستم هزینه یابی سفارشات	۱۲۹	۵-۱- مفهوم هزینه سربار
۱۶۷	۶-۲- سیستم هزینه یابی مرحله ای	۱۲۹	۵-۲- پیش بینی هزینه های سربار
۱۶۸	۶-۳- روشهای هزینه یابی		۵-۲-۱- نامعلوم بودن مبلغ بسیاری
۱۶۸	۶-۳-۱- روش هزینه یابی واقعی	۱۳۰	از هزینه های واقعی تا پایان دوره مالی
۱۶۸	۶-۳-۲- روش هزینه یابی نرمال	۱۳۰	۵-۲-۲- تفاوت تعداد یا مقدار تولید واقعی با تعداد
۱۶۸	۶-۳-۳- روش هزینه یابی استاندارد	۱۳۰	یا مقدار تولید برنامه ریزی شده در ابتدای دوره
۱۶۹	۶-۴- کارت هزینه سفارش	۱۳۱	۵-۲-۳- به وجود آوردن انگیزه مقایسه در
			مدیران
		۱۳۱	۵-۳- طبقه بندی هزینه سربار
		۱۳۱	۵-۳-۱- سربار مستقيم و سربار غيرمستقيم
		۱۳۱	۵-۳-۲- سربار ثابت، متغير و نیمه متغير
		۱۳۲	۵-۳-۳- طبقه بندی براساس حمل انجام هزینه

۲۰۰	۷-۲- تهیه گزارش معادل آحاد تکمیل شده	۱۶۹	۶-۵- اسناد و مدارک لازم در هزینه یابی سفارش کار
۲۰۳	۷-۳- ثبت های حسابداری در هزینه یابی مرحله ای	۱۶۹	۶-۶- ثبت های حسابداری هزینه یابی سفارشات با استفاده از روش هزینه یابی نرمال
۲۰۳	۷-۳-۱- ثبت مواد مستقیم صادره به تولید	۱۷۰	۶-۶-۱- ثبت خرید مواد اولیه مستقیم
۲۰۳	۷-۳-۲- ثبت دستمزد مستقیم	۱۷۰	۶-۶-۲- ثبت مواد غیرمستقیم
۲۰۴	۷-۳-۳- ثبت سربار ساخت	۱۷۰	۶-۶-۳- ثبت صدور نواذ مستقیم و غیر مستقیم به تولید
۲۰۴	۷-۳-۴- ثبت قیمت تمام شده واحدهای تکمیل شده یک مرحله	۱۷۱	۶-۶-۴- ثبت دستمزد
۲۰۵	۷-۳-۵- ثبت حسابداری کالاهای فروش رفته	۱۷۱	۶-۶-۵- ثبت هزینه های مستقیم واقعی
۲۰۵	۷-۴- گزارش هزینه تولید	۱۷۲	۶-۶-۶- ثبت سربار ساخت جذب شده
۲۰۵	۷-۴-۱- هزینه های قابل تخصیص	۱۷۲	۶-۶-۷- ثبت بهای تمام شده سفارشات ساخته شده
۲۰۶	۷-۴-۲- تخصیص هزینه ها	۱۷۳	۶-۶-۸- ثبت بهای تمام شده سفارشات فروش رفته
۲۱۰	۷-۵- ضایعات	۱۷۳	۶-۶-۹- ثبت بهای فروش سفارشات
۲۱۰	۷-۵-۱- ضایعات عادی	۱۷۳	۶-۷- محاسبه کسریا اضافه جذب سربار
۲۱۱	۷-۵-۲- ضایعات غیرعادی	۱۸۶	آزمون پایانی فصل ۶
۲۱۱	۷-۶- واحدهای معیوب و ناقص	۱۹۷	فصل ۷
۲۱۱	۷-۷- محاسبه بهای تمام شده ضایعات	۱۹۶	۷- سیستم هزینه یابی مرحله ای
۲۱۲	۷-۷-۱- نقطه بازرسی	۲۰۰	۷-۱- تهیه گزارش معادل آحاد و گزارش هزینه تولید
۲۱۴	۷-۷-۲- بهای تمام شده ضایعات عادی		
۲۱۵	۷-۷-۳- ارزش ضایعات		
	۷-۷-۴- محاسبه بهای تمام شده ضایعات غیرعادی		
۲۱۶	۷-۸- ثبت های حسابداری مربوط به ضایعات		
۲۳۵	آزمون پایانی فصل ۷		
۲۴۷	منابع و مأخذ		

خداوند سبحان را سپاس می‌گزارم که فرصت دیگری را فراهم ساخت تا بتوانم با تالیف کتاب درسی «حسابداری صنعتی» تجربیات آموزشی چهل ساله خود را به جامعه فرهنگی کشور عرضه نمایم، تا هنرآموزان و هنرجویان رشته حسابداری، شاخه کاردانش بتوانند از مزایای آن بهره‌مند شوند.

دنیايي که مادر آن زندگي می‌کنیم و دورانی که در آن به سر می‌بریم، به طور عمیقی به آموزش مهارت‌ها، یادگیری مفاهیم و خلاقیت‌ها وابسته است، از همین رو هنرآموزان عزیز رشته حسابداری بایستی بتوانند با استفاده از ایده‌های جدید و مهارت‌های کلیدی مورد نیاز، «حسابداری صنعتی» را در قالبی جدید به دانش‌آموزان منتقل نمایند. تا آنها بتوانند علاوه بر دانش‌های نظری، مهارت‌های لازم را نیز فرا گرفته و در مشاغل وابسته به کار گیرند.

امروزه مدیران کارخانجات صنعتی، نیازمند در اختیار داشتن گزارش‌های دقیق و صحیحی از عوامل هزینه‌ها هستند تا در تصمیم‌گیری‌ها برای افزایش یا کاهش تولید و در سایر موارد مرتبط آنها را به کار گیرند که متأسفانه این امر در واحدهای صنعتی و تولیدی به طور سیستماتیک استفاده نمی‌شود و مسئولین واحدها کمتر از دانش حسابداری صنعتی بهره‌می‌گیرند.

با توجه به تجربیات عملی و نظری، ضرورت مطالعه دقیق فصول این کتاب را به هنرجویان عزیز توصیه می‌نمایم و توجه عمیق آنان را به فراگیری هرچه بیشتر مفاهیم آن یادآور می‌شوم، تا هنرجویان عزیز با تلاش بیشتر و با فراگیری مهارت‌ها، زحمات ارزشمند اساتید خود را پاس داشته و با حل تمرین‌ها، پرسش‌ها و آزمون‌های کتاب دانش خود را توسعه بخشند.

امیدوارم که کتاب حاضر، خدمتی هرچند ناچیز برای آینده‌سازان این مرز و بوم باشد و چراغ راهی باشد تا آنها بتوانند در مواقع لزوم از روشنایی‌های آن بهره‌گیرند.

مؤلف